

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De scholasticæ Theologiæ Vanitate, qua superioris
ætatis homines, doctrinam & religionem suam
tueba[n]tur, Liber, in locos communes digestus. Omnibus
ueræ ac solidæ pietatis studiosis in primis ...**

Sarcerius, Erasmus

Francoforti, 1541

VD16 S 1775

De Anima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29838

DOCTRINA SCHOLAST.

Hæresis ratione pertinaciæ est peccatum in spiritum sanctum.

Hæresis principaliter est circa articulos fidei, secundario autem circa ea omnia, quæ in ecclesia ex illis deriuantur, aut quæ illis adduntur,

Hæresim incurrit, quicumq; resistit auctoritati Romanæ Ecclesiæ.

Hæretici non possunt absolvere, quia nō habent iurisdictionem, nec dant gratiam.

Firmi in fide corpore quidem possunt conuersari cum hæreticis, sed non in diuinis.

Hæretici post unam aut alteram admonitionem, ab ecclesia traduntur iudicio seculari.

DE ANIMA.

Anima intellectiua est forma substantialis hominis. Anima mutabilis est.

In homine anima intellectiua & sensitua, & uegeratiua sunt idem in substantia, licet habeant diuersas rationes.

Potentia anime non distinguuntur ab anima.

In potentijs animæ potest poni imago trinitatis, licet imperfectè.

Anima dicitur, dū uegerat, spiritus dū contemplatur, sensus dum sentit, animus dum sapit prudenter, mens dum intelligit, ratio dum discernit, memoria dum recordatur, uoluntas dum consentit.

Anima

Animā est separata persona, ut angelus.

Animam esse gratam uel charam, uel acceptam deo, nihil aliud est, q̄ animam esse in tali statu, in quo, nisi per mortale peccatū delinquat, deus uult ei dare uitam æternam.

Animā dupliciter polluitur: aut macula mortalis peccati, quæ quidem expellit nitorem gratiæ: aut macula uenialis peccati, quæ quodammodo retardat actum dilectionis gratiæ. Et prima pollutio est per mortale peccatū, & facit ad deformitatem imaginis, quia aufert ei formam secundum imaginem recreationis. Secunda uerò est pollutio uenialis, quæ et si aliquo modo polluat, non tamen omnimode format.

In animā Christi triplex cognitio est, sicut et in quolibet beato. Cognitio siue scientia rerum in uerbo, cognitio rerum infusa, & cognitio rerum acquisita.

Animabus post mortem non assignantur aliqua corpora, quorum sint formæ, uel determinati motores, sed aliqua corporalia loca secundum congruentiam, & secundum gradus dignitatis earum.

Animā separata à corpore statim habet locū immobilem.

Animā statim post mortem uadit ad paradysum, purgatorium, uel infernum. Animæ existentes in purgatorio, habent uoluntatē firmatam in bono.

DOCTRINA SCHOLAST.

Quandiu anima fruitur deo sine corpore, appetitus eius sic quiescit in eo, quod tamen adhuc ad participationem eius, uellet suū corpus pertingere.

Appetit anima sic frui Deo, quod etiam ipsa fruitio deriuetur ad corpus per redundantiam, sicut est possibile.

Animæ sanctæ ante ascensionem & post resurrectionem Christi, erant cum Christo in paradiso terrestri.

Imp. 178. Animæ separatæ possunt exire de locis suis, & apparere eis.

Apparitio animæ separatæ est miraculosa.

Apparitio animæ bonæ uel malæ, fit ad utilitatem nostram.

11 Animæ beatæ possunt apparere quando uolunt, non autem damnatæ, nisi permittantur.

Animæ separatæ à corpore ante resurrectionem & præmiantur, & puniuntur etiam pœnis corporalibus.

Habitus scientiæ hic acquisiti, manent in anima separata. Animæ separatæ quædam, quæ hic sunt, cognoscunt, sed non omnia.

Animæ separatæ possunt cognoscere facta uiuentiū, per animas nouiter decedentium, uel per angelos, uel per demones, uel deo reuelare.

Animæ separatæ cum solo peccato originali cognoscunt omnia, naturaliter cognoscibilia à ratione, & multa alia.

Vt collatione & discursu est cōnaturale omnibus animabus beatorum.

Animæ intelligunt per species infusas.

Anima non cognoscit semper se & deū, quia non semper sunt ei præsentia obiectiue.

De animabus uide quoque locos de inferno & purgatorio.

DE INFERNŌ.

Infernus secundum Thomam, est horridus ualde, tenebrosus & pœnalis locus omnium demonum.

Infernus secundum Scholasticos est quadruplex. Primus est profundissimus, & est damnatorum, in quo sunt tenebræ, & quantum ad carentiam diuinæ uisionis, & quantum ad carentiam gratiæ, & cum hac pœna sensibilis, & secundum doctores, proprius est locus perpetuus damnatorum, qui tam pœna sensus, q̄ pœna damni perpetuè puniuntur, ad quem locum nullus descendit, nisi qui cum mortali in hac uita personaliter perpetrato, sine uera poenitentia ab hac uita decedit. Et iste locus secundum communem opinionem habet esse in medio terræ, uel sub terra, uel in cetro terre, id est, in medio. Rationabile enim uidetur, quod immundis & uilissimis peccatoribus pro carcere perpetuo, correspondeat locus uilissimus, talis est in me-